

[Patursson.]

gik til anlægsudgifter. Af landskassens samlede udgifter på 153,1 mill. kr. gik de 83,4 mill. kr. til driftsudgifter, medens 69,7 mill. kr. gik til anlægsudgifter.

Man lægger her straks mærke til, at af statens udgifter går bare 12,6 mill. kr. til anlæg, eller ca. 13,2 pct. De øvrige 86,8 pct. går til driftsudgifter. Herimod står landskassens anlægsudgifter på 69,7 mill. kr., eller ca. 45,5 pct. De øvrige 55,5 pct. går til driftsudgifter.

Går man tilbage i tiden, vil man se, at statens og landskassens driftsudgifter siden 1960-61 er steget i omtrent samme takt. Derimod er landskassens anlægsudgifter steget meget stærkere end statens, og i årene fra 1967-68 til 1971-72 har der endda været en tilbagegang i statens anlægsudgifter, nemlig fra 18,1 mill. kr. til 12,6 mill. kr.

Jeg skal ikke her komme ind på de enkelte driftsudgifter, men bare nævne, at fiskeriinspektionen er opført med ca. 6 mill. kr. Den kunne være lige så effektiv, ja, endda mere effektiv, for $\frac{1}{3}$ af dette beløb. Marinestationen er opført med 2 mill. kr. Den har vi ikke bedt om — og den vil vi være fri for.

Ved at betragte disse tal — fordelingen mellem statens drifts- og anlægsudgifter — må man få en stærk fornemmelse af, at her er noget galt. Det kan være meget godt med disse driftsudgifter, men de spises jo op og har ingen varig værdi for det færøske samfund. Og disse driftsudgifter er i stadig stigen og udgør som allerede nævnt ca. 86,8 pct. af statens samlede udgifter på Færøerne.

På den anden side vil man se, at det offentlige har meget store anlægsudgifter. Det må de være i et relativt tilbagestående samfund som det færøske. Men langt den største del af disse anlægsudgifter påhviler den færøske landskasse, nemlig 69,7 mill. kr. mod statens 12,6 mill. kr., og følgen er klar: på grund af de meget store anlægsudgifter får landskassen ikke råd til at bestride almindelige driftsudgifter.

Det mere naturlige ville være, at staten i form af direkte tilskud og tillige med rentefri lån ydede Færøerne støtte til anlægsformål. Landskassen ville da kunne påtage sig

en langt større del af de løbende driftsudgifter.

For at sige disse ting på en anden og mere direkte måde vil jeg sige det således, at såfremt man fra dansk side vil ophjælpe Færøerne — og det må man have al mulig grund til at tro — så bør dette foruden direkte tilskud i en overgangsperiode til driftsudgifter ske i form af større, langt større, støtte til investeringsformål. Det er en sådan støtte, vi har behov for, en støtte, der har varig værdi og ikke bare spises op.

Til belysning af de nuværende låneordninger kan følgende oplyses — ligeledes ifølge rigsombudsmandens beretning — om restgæld hos de forskellige danske kreditordninger på Færøerne. Når det gælder realkreditinstituttet, refererer tallene sig til 1. januar 1973, medens de for de øvrige refererer sig til 31. marts 1972:

Realkreditinstituttet: 43,3 mill. kr., fiskeribanken: 26 mill. kr., investeringsfonden: 66,2 mill. kr., skibskreditfonden: 15 mill. kr., kommunekreditforeningen: 22,6 mill. kr. og staten: 64,4 mill. kr., tilsammen 237,5 mill. kr.

Jeg gentager, at disse tal refererer sig til restgæld pr. et nærmere angivet tidspunkt, altså ikke til investeringer over en vis periode.

Der er god hjælp i disse investeringslån, så langt de rækker, men renten er jo høj, og for nogles vedkommende kommer dertil kurstab. Jeg tvivler meget stærkt på, om dette er den rigtige måde at ophjælpe et relativt tilbagestående samfund på.

Investeringsstøtten må for det første gives som rentefri lån med en lang tilbagebetalingstid. For det andet må vi op på helt andre og større tal, end der her er tale om. Jeg har før her i tinget været inde på disse problemer. Hertil vil jeg føje et par yderligere bemærkninger.

Det er for det første beklageligvis ikke rigtigt, når statsministeren forleden udtalte, at de midler, den færøske industrifond har fået stillet til rådighed, ikke er blevet udnyttet. Pengene er blevet bevilget til industriforetagender, men da fonden reelt ikke begyndte at virke før ved årsskiftet 1971-72, er alle midlerne naturligvis ikke kommet til udbetaling endnu.

Industrifondens udlånsramme er i dag på